

"Nowe ramy współpracy przedszkola, szkoły i poradni psychologiczno-pedagogicznej"

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

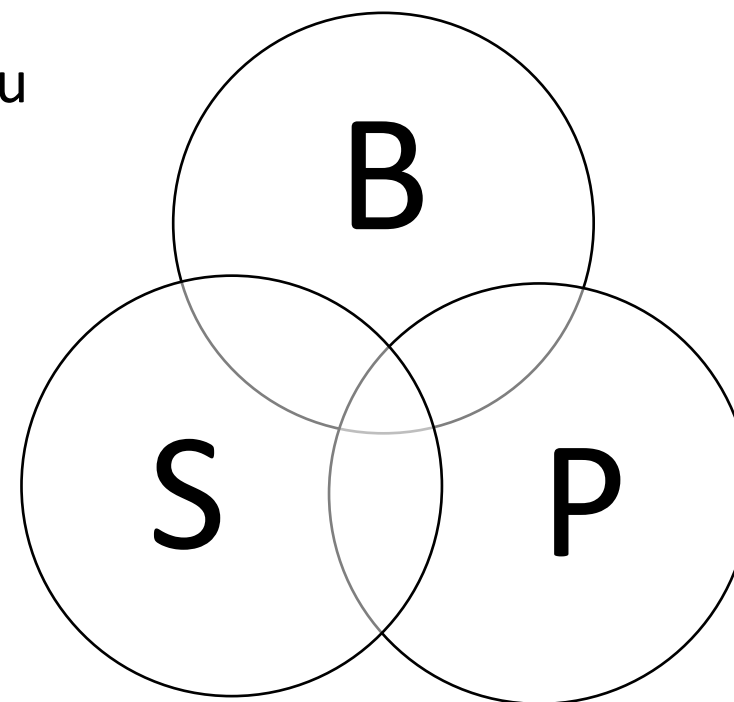
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Model biopsychospołeczny

- bio (B) – stan zdrowia podmiotu;
- psycho (P) – zasoby psychiczne stanowiące komponent zasobów osobowych podmiotu;
- społeczny (S) – odnoszący się do relacji podmiotu z otoczeniem i oddziaływań środowiska na podmiot.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ICF w edukacji i ocenie funkcjonalnej – kluczowe zastosowania

Diagnoza i wsparcie – ocena funkcjonalna, wskazanie mocnych i słabych stron.

Personalizacja procesu nauczania – dostosowanie procesu edukacji do zróżnicowanych potrzeb, planowanie form wsparcia.

Holistyczny rozwój – śledzenie postępów i potrzeb ucznia/uczennicy w perspektywie wieloletniego procesu edukacyjnego.

Zwiększenie współpracy i efektywnego przepływu informacji między interesariuszami procesu nauczania i wsparcia ucznia/uczennicy, rodziców/opiekunów, nauczycieli oraz terapeutów.

Wsparcie w procesie tranzycji zawodowej – pomoc w planowaniu przyszłości edukacyjno-zawodowej.

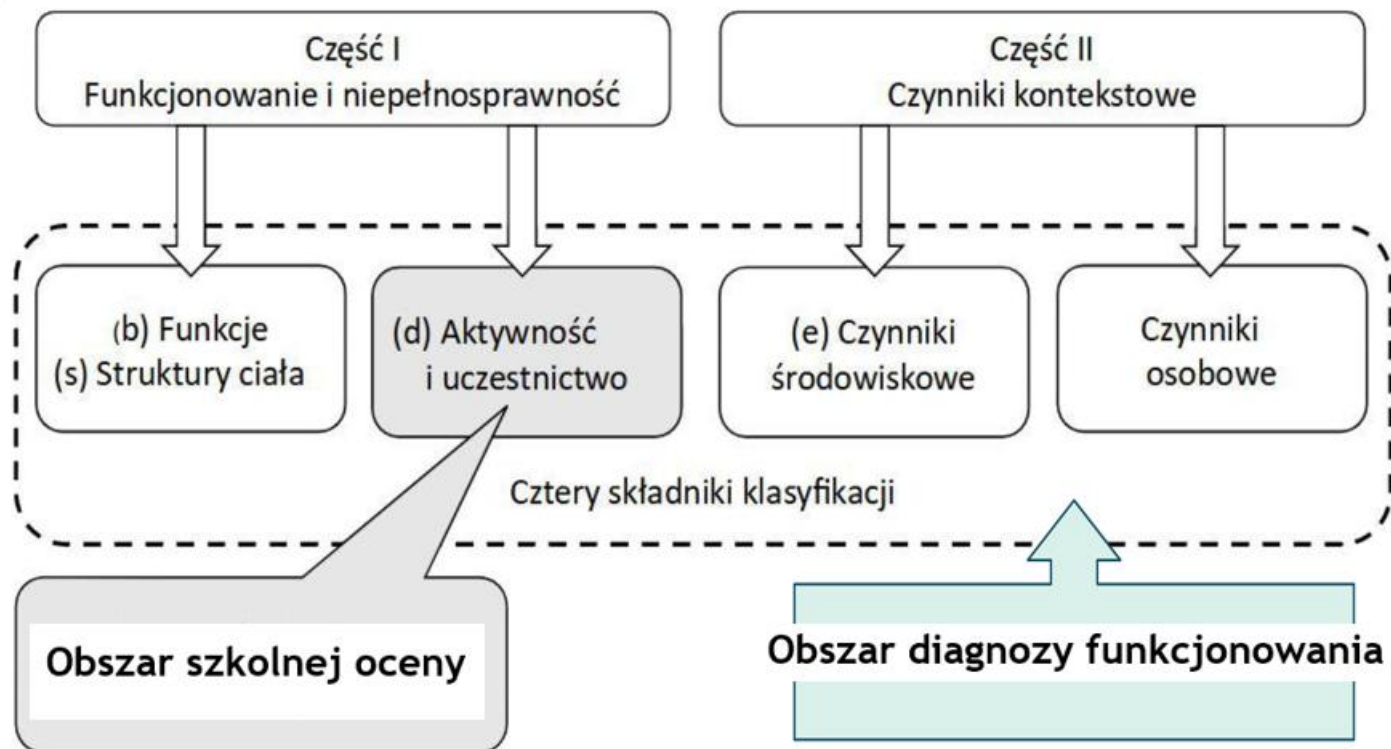
Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Opinia o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia

Obszary funkcjonowania wg ICF, adekwatnie do wieku i poziomu rozwoju:

■ Dzieci do ukończenia przedszkola:

- uczenie się i stosowanie wiedzy,
- zachowania społeczne we wzajemnych kontaktach – przystosowanie społeczne i emocjonalne,
- porozumiewanie się,
- aktywność ruchowa – poruszanie się,
- dbanie o siebie.

■ Uczniowie:

- uczenie się i stosowanie wiedzy,
- ogólne zadania i obowiązki,
- porozumiewanie się,
- motoryka, poruszanie się, w tym mobilność i aktywność manualna,
- dbanie o siebie, samoobsługa i samodzielność,
- życie domowe,
- wzajemne kontakty i związki międzyludzkie, życie w społeczności szkolnej i lokalnej,

■ Zakres i rodzaj trudności w realizacji programów nauczania/ programu wychowania przedszkolnego.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ocena funkcjonowania dziecka lub ucznia

Cel oceny:

- Przed wydaniem orzeczenia lub opinii zespół przeprowadza ocenę funkcjonowania dziecka lub ucznia w celu rozpoznania jego mechanizmów funkcjonowania.

Obszary oceny:

- **Aktywność i uczestnictwo** – w codziennych aktywnościach, życiu społecznym, z uwzględnieniem barier i ułatwień w środowisku edukacyjnym.
- **Funkcjonowanie w aspekcie funkcji i struktur ciała** – w tym: zdrowia psychicznego, percepcji, funkcji motorycznych, mowy i funkcji poznawczych, funkcji emocjonalno-społecznych oraz innych indywidualnych cechy wpływające na funkcjonowanie.
- **Trudności edukacyjne lub wychowawcze** – wynikające z realizacji programu wychowania przedszkolnego lub programów nauczania i wprowadzonych dostosowań.
- **Efektywność działań wspierających** – jeżeli takie były podejmowane w przedszkolu, szkole, ośrodku lub placówce lub innej pomocy o charakterze terapeutycznym odpowiednio w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, kształcenia specjalnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Źródła informacji

- **Ocena uwzględnia informacje:**

- od rodziców (mogą też przedstawić nagrania zachowań dziecka w domu i w środowisku szkoły),
- od nauczycieli, wychowawców lub specjalistów, z opinii przedszkola, szkoły,
- od dziecka lub ucznia, uzyskane w dostosowaniu do jego wieku i możliwości,
- z dokumentacji dołączonej do wniosku (§ 6),
- z obserwacji przez specjalistów z poradni odpowiednio w środowisku przedszkola, szkoły, placówki lub ośrodka- jeśli zachodzi taka potrzeba,

- **Zdalne metody obserwacji:** transmisja lub nagranie audiowizualne z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i zgody uczestników.

- **Narzędzia diagnostyczne:** oparte na dowodach naukowych, dostosowane do możliwości dziecka i stosowane przez wykwalifikowanych specjalistów.

- **Możliwość korzystania z:** KSZOF, Screeningu Rozwoju Małego Dziecka, KAPP, OKC .

- **Portal wsparcia** edukacyjno-specjalistycznego: wsparcie.gov.pl

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Co daje obserwacja funkcjonowania w praktyce ?

- 1. Wstępny obraz funkcjonowania dziecka w różnych obszarach rozwoju.**
- 2. Źródło informacji z 3 perspektyw.**
- 3. Ułatwienie w komunikacji rodzic-przedszkole-poradnia.**
- 4. Wskazanie kierunku doboru narzędzi diagnostycznych.**
- 5. Wsparcie procesu monitorowania postępów dziecka.**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Narzędzia dla rodziców i osób niebędących pracownikami systemu oświaty

Narzędzia przesiewowe poszerzające wiedzę o codziennym funkcjonowaniu dzieci i młodzieży, wspierające wczesne wykrywanie trudności i planowanie działań wspierających ich rozwój i uczenie się. Narzędzia dostępne są bez rejestracji konta.

[Przejdź do narzędzi](#)

Narzędzia dla nauczycieli i specjalistów pracujących w jednostkach systemu oświaty

Narzędzia do oceny funkcjonalnej, wspierające realizację zadań związanych z rozpoznawaniem potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz planowaniem i udzielaniem im wsparcia w procesie indywidualnego rozwoju i uczenia się.

[Narzędzia diagnostyczne](#)

[Narzędzia przesiewowe](#)

[Szczegóły](#)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Obszar 1

DBANIE O SIEBIE

Mycie się - mycie i suszenie całego ciała lub części ciała z użyciem wody i odpowiednich czyszczących i suszących środków i sposobów, jak np. kąpanie się, branie prysznica, mycie rąk i stóp, twarzy i włosów i wycieranie się ręcznikiem

Dziecko sygnalizuje w sposób akceptowalny społecznie, że się ubrudziło.

✓ Tak

Dziecko myje ręce i twarz.

✓ Tak

Dziecko wyciera się ręcznikiem.

✓ Tak

Dziecko kontroluje swoje czynności podczas mycia.

✓ Tak

Wskaźnik aktywności dziecięcych na TAK - RAZEM PKT

4 / 4 | 100% / 100%

Pielęgnowanie poszczególnych części ciała - dbanie o części ciała, takie jak np. skóra, twarz, zęby, skóra głowy, paznokcie i genitalia, które wymagają więcej troski niż mycie i suszenie.

Dziecko sygnalizuje, że jest brudne.

✓ Tak

Dziecko myje zęby (nakłada pastę, szczotkuje zęby, wypłukuje pianę, płucze usta, wyciera twarz).

✗ Nie

Dziecko dba o swój wygląd: czesze włosy.

✗ Nie

Wskaźnik aktywności dziecięcych na TAK - RAZEM PKT

1 / 3 | 33% / 100%

**ZENON GAJDZICA, EDYTA WIDAWSKA, STANISŁAWA BYRA,
EWA DOMAGAŁA-ZYŚK, BEATA JACHIMCZAK,
RADOSŁAW PIOTROWICZ, ELŻBIETA NEROJ**

**OCENA FUNKCJONALNA DZIECKA W OKRESIE
WCZESNEGO I ŚREDNIEGO DZIECINSTWA –
SKRINING ROZWOJU MAŁEGO DZIECKA (SRMD)
– ZAŁOŻENIA, POMIAR, ZASTOSOWANIE**

**Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Obszar 1

UCZENIE SIĘ I STOSOWANIE WIEDZY

Przyswajanie informacji (d132)

Odróżnia informacje prawdziwe od zmyślonych.

1 2 3 4 **5**

Wskaźnik aktywności dziecięcych na TAK

5 / 5

Przyswajanie języka (d133)

Opisuje sytuacje, uczucia i zachowania różnych osób.

1 2 3 4 **5**

Wskaźnik aktywności dziecięcych na TAK

5 / 5

Myślenie (d163)

Podejmuje współpracę z innymi w zakresie aktywności myślowej (np. w metodzie dramy, burzy mózgów, mediacjach).

1 2 3 **4** 5

Uzasadnia swoje sądy w sposób logiczny.

1 2 3 4 **5**

Wskaźnik aktywności dziecięcych na TAK

9 / 10

Skupianie uwagi (d160)

Skupia się na zadaniu i doprowadza je do końca.

1 2 3 4 **5**

Wskaźnik aktywności dziecięcych na TAK

5 / 5

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zastosowanie obserwacji w planowaniu wsparcia i działań rewalidacyjnych

Wyniki obserwacji mogą porządkować cele pracy specjalistów i wychowawców oraz stanowić punkt wyjścia do planowania działań wspierających i rewalidacyjnych.

Wniosek dla praktyki rewalidacyjnej

- wynik pomaga ustalić, które obszary wymagają intensywniejszego wsparcia,
- interwencja powinna obejmować nie tylko dziecko, ale także sposób organizacji otoczenia,
- cele zajęć specjalistycznych warto odwoływać do aktywności z życia codziennego.

Przedszkolny/szkolny opis funkcjonowania dziecka

Służy do:

- przekazania **rzetelnych, uporządkowanych informacji** do poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innych podmiotów diagnostycznych, w sytuacji konieczności pogłębienia oceny funkcjonowania-diagnozy
- dokumentowania **działań zespołu przedszkolnego**
- **integracja danych na poziomie:** przedszkola/ szkoła – poradnia (PPP) - środowisko rodzinne-przedszkole/szkoła
- **Wyjaśnienie mechanizmu trudności** - powiązanie funkcji ciała (b) z aktywnością i uczestnictwem (d) oraz czynnikami środowiskowymi (e).
- **uruchomienie adekwatnego do funkcjonowania dziecka/ucznia wsparcia specjalistycznego**

1. Opisz **obserwowane zachowania dziecka w codziennych sytuacjach**, a nie jego cechy czy deficyty

2. Odnosź się do **aktywności i uczestnictwa**, a nie wyłącznie do umiejętności testowych

3. Korzystaj z danych (wyniki, poziom wsparcia) oraz innych kwestionariuszy do pogłębionej obserwacji

4. Wpisz **mocne strony funkcjonowania dziecka** wśród obszarów ocenionych, uzupełniając o jego szczególne umiejętności/uzdolnienia

5. Określ **aktualny poziom funkcjonowania dziecka/ucznia** w kluczowych obszarach rozwoju (aktywność i uczestnictwo)

6. Określ **kategorie wymagające wsparcia** w poszczególnych obszarach aktywności i uczestnictwa

7. Opisz **co pomaga dziecku** lepiej funkcjonować

8. Wskaż **podjęte działania w przedszkolu**, formach i zakresie pomocy udzielonej dziecku w ramach ppp, okresie ich udzielania oraz efektach działań i udzielonej pomocy

9. Opisz zastosowane **dostosowanie wymagań edukacyjnych i racjonalne usprawnienia uwzględniające zasoby i ograniczenia przedszkola.**

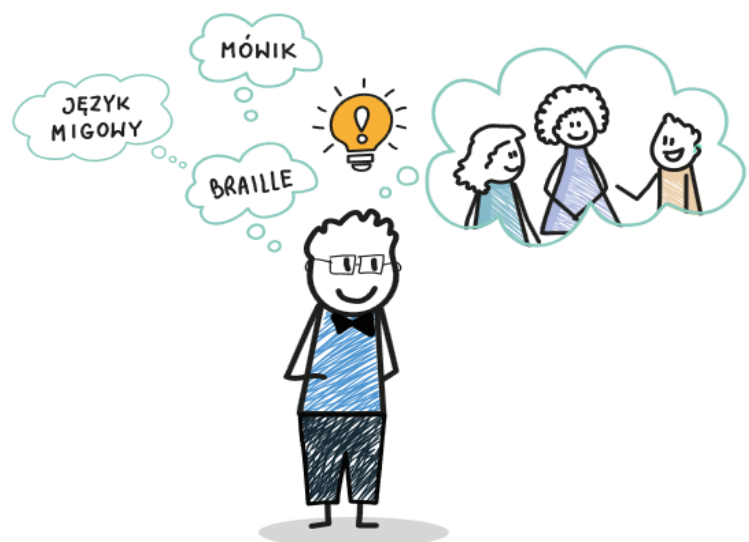
Przyczyny → skutki → interwencje: jak myśleć praktycznie?

W pracy pedagogicznej wynik warto czytać jako ciąg zależności, a nie pojedynczy „werdykt”.

RACJONALNE USPRAWNIENIA W EDUKACJI

Poradnik dla nauczycieli i nauczycielek

ocenę zasobów i barier środowiska przedszkolnego lub szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb uczniów niewidomych i słabowidzących w zakresie:

- a) wyposażenia w środki dydaktyczne i technologie wspomagające funkcjonowanie uczniów z dysfunkcją wzroku,
- b) możliwości zapewnienia alternatywnych form dostępu do treści edukacyjnych i informacji organizacyjnych, w tym w formie audio, cyfrowej, brajlowskiej, a także zapewnienia wsparcia specjalistycznego.

ocenę zasobów i barier środowiska przedszkolnego lub szkolnego, ze szczególnym uwzględnieniem:

- a) wyposażenia w urządzenia wspomagające słyszenie i odbiór audiowizualny,
- b) dostępu do usług związanych z przygotowywaniem notatek, zapisywaniem symultanicznym lub tłumaczeniem na język migowy.